

معرفی کتاب

خشونت و فرهنگ، اسناد محترمانه کشف حجاب (۱۳۲۲-۱۳۱۳)، مدیریت پژوهش، انتشارات و آموزش، تهران، سازمان اسناد ملی ایران، ۱۳۷۱. دوازده + [شش] ص. مقدمه، پیشگفتار، فهرست، تصاویر، قطع و زیری، شومیز. ۲۶۵۰ ریال.

کتاب حاضر حاوی مجموعه‌ای از اسناد مربوط به کشف حجاب در سالهای ۱۳۱۳-۱۳۲۲ است که در آرشیو سازمان اسناد ملی ایران نگهداری می‌شوند. انتشار این مجموعه که ترتیب کلی آن منطقه‌ای — کرونولوژیک و واقعه‌ای است نخستین تلاش به مظور روشن ساختن گوشه‌های تاریک این رویداد تاریخی محسوب می‌شود که با تکیه تمام و کمال بر اسناد دولتی صورت می‌گیرد.

با روی کار آمدن رضاشاه، کسانی که ترک فرهنگ سنتی و اخذ فرهنگ غربی را مهمترین راه پیشرفت می‌دانستند، در پستهای کلیدی کشور، مسئولیت‌های حساسی را به عهده گرفتند.

سیاست نوسازی در زمینه‌های اداری، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی همواره مورد نظر طراحان و مجریان عالیرتبه کشور بود و این فکر که ایران و ایرانی نباید چیزی از ملل متmodern دنیا کم داشته باشد، شاه بیت غزل سیاستگذاری در کشور بود. وضع قوانین عرفی (غیرشرعی)، حذف نظام سنتی آموزش و پرورش و جایگزین کردن سازمانهای آموزشی غربی، نوسازی ارتش براساس آرمانهای ملت گرایانه، تکیه بر اقتدار و عظمت ایران پیش از اسلام به عنوان ملاک ارزشیابی و توجه به غرب به عنوان آرمان پیشرفت‌های تمدنی، چهارچوب اصلی نظام

خشونت و فرهنگ

اسناد محترمانه کشف
حجاب (۱۳۲۲-۱۳۱۳)

مدیریت پژوهش، انتشارات و آموزش

۱۳۱۲ تا ۱۳۱۴ اقدامات وسیع تبلیغاتی به منظور آماده ساختن انکار عمومی برای کشف حجاب انجام شد. از آغاز سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۷ اقدامات انتظامی ابتدا در کنار اقدامات تبلیغی صورت گرفت و بعد از مدتی به مهمترین ابزار اجرای کشف حجاب تبدیل شده از اواسط سال ۱۳۱۷ بی‌تیجه بودن کاربرد اقدامات خشن انتظامی روشن شد و ترکیبی از روش‌های اداری و تلاشهای تبلیغی در کنار برخورد های خشن مورد استفاده قرار گرفت. سیاستگذاریهای فرهنگی، اداری و انتظامی نظام بهلوی اول را در مواجهه با کشف حجاب می‌توان با استفاده از اسناد این مجموعه ترسیم کرد.

در اولین مرحله سیاست نوسازی فرهنگی در بخش پوششک، لباسهای سنتی مردان مورد توجه قرار گرفت و با وضع قانونی در سال ۱۳۰۷، جز هشت طبقه از روحانیون، کلیه اتباع ذکور ایرانی موظف شدند به لباس متحده شکل درآمده و کلاه خاصی به نام کلاه بهلوی برسر بگذارند. توجه به مسئله زنان که پیش از مشروطیت آغاز شده بود و از طریق سروden اشعار و نوشتن مقالات دامن زده می‌شد، یکی از محورهای اصلی نوسازی فرهنگی بود. پس از سفر شاه به ترکیه در فاصله سالهای